

- картки для запам'ятовування відповідностей.

Модуль **JCross** призначений для складання кросвордів. На основі системи питань «горизонтально» і «вертикально» користувач вписує відповіді, можливе використання підказки. Визначення до кожного слова можуть з'являтися всі відразу, як у кросвордах, що публікуються в газетах і журналах, або ж по одному визначенню [1].

З допомогою модуля **JMix** можна створювати завдання, у яких учень повинен створити речення чи слово, розмістити усі елементи у правильній послідовності.

The Masher дозволяє автоматично створити сторінку змісту, розмістити всі сторінки в одній папці та задати переходи між сторінками. Створений блок завдань – це набір сторінок HTML, пов'язаних між собою переходами і змістом.

Використання HotPotatoes у навчальному процесі дозволить учневі самостійно оцінити рівень своїх знань, а вчителю – систематизувати і полегшити проведення тестування знань учнів. При правильному доборі навчальних завдань розроблені інтерактивні вправи, можна використовувати не тільки для контролю, а й для навчання в освітніх середовищах.

Література

1. Андронатій П. І. Комп'ютерні технології в освітніх вимірюваннях: навчально-методичний посібник / П. І. Андронатій, В. В. Котяк. – Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. – 144 с.

2. Олексюк О. Р. Системи для проведення комп'ютерного тестування знань учнів: аналіз програмних рішень. / О. Р. Олексюк // Наукові записки. Сер.: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти/ редкол. : С. Величко, В. Вовкотруб, В. Кушнір [та ін.]. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – Вип. 5. – С. 33-39.

3. HotPotatoes [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://hotpot.uvic.ca/index.php>.

УДК 027.6:004.47+373.3/.5.016:53

Оленич Д. Л.
викладач фізики ДНЗ
«Подільський центр ПТО»

ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА, ЇЇ РОЛЬ ТА МІСЦЕ У ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ В ДНЗ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО»

Новому періоду розвитку людства відповідає нова філософія освіти, нові освітні системи і моделі навчання. Сучасна парадигма освіти в Україні визначає як пріоритет систем навчання орієнтацію на інтереси особистості учня, адекватні сучасним тенденціям суспільного розвитку, спрямування на реалізацію активних форм взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу [4]. Сьогодні людство переживає п'яту інформаційну революцію, пов'язану з формуванням і розвитком транскордонних глобальних інформаційно-телекомунікаційних мереж, що охоплюють всі континенти й одночасно впливають як на кожну людину, так і на

суспільство в цілому. Інформаційне суспільство, у якому широко використовуються інформаційно- комунікаційні технології, дозволяє:

- досягти нового рівня забезпечення прав і свобод громадян;
- встановити високі темпи економічного розвитку;
- надавати громадянам якнайширший доступ до суспільної інформації, освіти, культури;
- забезпечити їхню участь у виробленні та реалізації державної політики[1].

Соціальні й економічні зміни, що відбуваються в суспільстві, знаходять своє відображення і в діяльності бібліотек як установ, що стоять на перехресті інформаційних потоків. На відміну від системи засобів масової інформації та освіти, які пропонують громадянам вибіркового принцип доступу до інформації, бібліотеки є тими інституціями сучасного суспільного процесу, де надбання культури та знань подаються вільно у найбільш широкому розмаїтті. Завданням бібліотек та їхніх працівників є найбільш повне розкриття змісту наявних ресурсів шляхом створення бібліографічних баз даних, каталогів та картотек, котрі значно скорочують користувачам шлях до інформації. Новітні інформаційні технології у сучасних бібліотеках надають можливість значно полегшити та розширити цей шлях, зокрема, за допомогою доступу до бібліографічних ресурсів через мережу Інтернет та розміщення їх на веб-сторінці бібліотеки [3].

Електронна бібліотека (digital library) – інтегрована інформаційна система, яка дозволяє накопичувати, зберігати та ефективно використовувати різноманітні колекції електронних повнотекстових та мультимедійних документів, що доступні в зручному для користувача вигляді. Крім електронних документів, об'єктами опрацювання в ЕБ є також бази даних, мапи, карти користувача, посилання, інші ЕБ тощо.

У 1998 р. було розпочато створення електронних бібліотек в Україні [4]. Першими на цей шлях на основі повнотекстового розширення електронного каталогу стала НБУВ, пізніше, з 2000 р., – бібліотеки ВНЗ та науково-дослідних установ України [5].

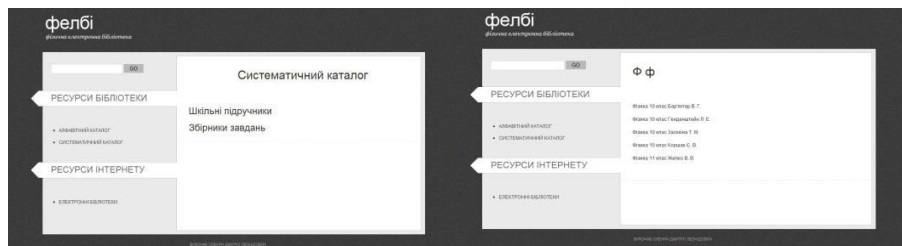
У ХХІ ст. у вітчизняній та зарубіжній педагогічній освіті також народжуються принципово нові явища, суперечливі тенденції, які не мають аналогів у минулому. Вимогою часу стає підготовка фахівців нової якості – здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному насиченому інформаційному просторі, приймати нестандартні рішення, вчитися і розвиватися протягом усього життя. Різко зростає роль і значення самостійної роботи учнів як однієї із найважливіших складових професійного становлення майбутнього спеціаліста. Ефективність же самостійної роботи залежить від багатьох складових: це і впровадження сучасних освітніх технологій, і забезпеченість навчальною, навчально-методичною, довідковою й науковою літературою, і достатність робочих місць, обладнаних сучасною електронною технікою. Суттєву роль у підготовці фахівця відіграє бібліотека, оскільки саме в ній сконцентрована спеціалізована навчальна та наукова інформація [2].

Одним із перспективних шляхів удосконалення та оптимізації

навчального процесу в Подільському центрі ПТО є використання на уроках фізики Електронної бібліотеки «ФЕЛБІ». Така бібліотека дає змогу інтенсифікувати процес навчання, надати йому динамізму, гнучкості, посилити його прикладну спрямованість. Застосування бібліотеки на заняттях дозволяє підвищити не тільки інтерес до майбутньої спеціальності, але і успішність із цієї дисципліни. З авторитарного носія істини викладач перетворюється на учасника продуктивної діяльності учнів та за допомогою комп'ютера створює сприятливе середовище для формування власного інтелекту. Така бібліотека пропонує доступ до інформаційних ресурсів, що належать іншим суб'єктам інформаційного простору, зокрема й представленим у мережі Інтернет. Нарешті, Електронна бібліотека надає віртуальні послуги з пошуку інформації та необхідних знань. Умовно кажучи вона стає вузловим центром, який концентрує та розподіляє інформаційні потоки.

Бібліотека має просте меню, що дозволяє учням легко знаходити необхідні ресурси для виконання поставлених вчителем завдань.

Задовольнити інформаційні потреби учня-користувача, забезпечити вільний доступ – саме в цьому полягає одна із найважливіших соціальних функцій бібліотеки «ФЕЛБІ». Важливим етапом у діяльності бібліотеки є забезпечення відкритого доступу до інформації, а саме до електронного каталогу, через власний сайт.



Сучасний навчальний заклад передбачає інтенсивне використання високотехнологічних засобів роботи з освітніми ресурсами різних типів. У зв'язку з цим електронна бібліотека «ФЕЛБІ» як інформаційна система традиційно виконує пошук інформації в базах даних і надає доступ до повнотекстових електронних документів. Вважається, що роль електронної бібліотеки в забезпеченні сучасних освітніх технологій є однією з ключових. Якісна освіта не може існувати без доступу до якісних інформаційних ресурсів, що забезпечують процеси викладання, навчання та дослідження.

Література

1. Дубровіна Л. Розвиток електронних інформаційних ресурсів рукописної та книжкової спадщини в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського / Л. Дубровіна Г. Ковальчук // Бібліотечний вісник. – 2016. – № 1 (231). – С. 3-11.
2. Рекомендації міжнародної наукової конференції: «Роль бібліотек у формуванні єдиного науково-інформаційного простору України» // Бібл. вісн. – 2006. – № 6. – 42 с.
3. Погребна О. Електронні ресурси Національної парламентської бібліотеки України в інформаційному супроводі процесу політичних реформ у державі/О. Погребна//Бібліотеч. планета. – 2005. – № 1. – С.19–20.

4. Філіпова А. Питання змісту бібліотечних веб-сайтів в Інтернеті /А. Філіпова//Бібліотеч. планета. – 2008. – № 3. – С.12–15.

5. Шемаєва Г. Перспективні напрями розвитку електронних інформаційних ресурсів бібліотек / Ганна Шемаєва // Бібліотечний вісник. – 2012. – № 3. – С. 3-7.

УДК 376.1

Олійник Г. М.

кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Факультету педагогіки і психології ТНПУ
імені В. Гнатюка
galochka_ua@ukr.net

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІЗ ВАДАМИ ЗОРУ

Постановка наукової проблеми. Сьогодні надзвичайної важливості набуває питання впровадження інклюзивного навчання для студентів із вадами зору, необхідність задовольнити все ширше коло їх бажань, наблизити умови їх життя до умов життя здорових людей, допомогти самореалізуватися, знайти своє місце в суспільстві.

Останніми десятиліттями в усьому світі відбуваються докорінні зміни у розумінні та забезпеченні якісної освіти для студентів з особливими потребами. В Україні також набувають поширення новітні освітні технології, в основу яких покладено принцип урахування інтересів таких студентів. Одним з ключових принципів міжнародних стандартів є право студентів з особливими потребами на інтеграцію в суспільство, основою якої є забезпечення таким студентам доступу до якісної освіти. Навчання студентів з особливими потребами спільно з їхніми здоровими однолітками сприяє їх соціальній адаптації. Таке навчання є корисним також і для здорових студентів, бо вони вчаться розуміти проблеми інших, стають добрішими.

У спеціальній освіті проблема формування активної особистості з порушенням зорових функцій розглядається в системі складних суспільних відносин (накопичення соціально-культурного досвіду, формування якостей активного громадянина). Часткове або глибоке порушення зору опосередковано впливає на зниження активності, що позначається на розвиткові всіх видів діяльності (ігрової, навчальної, трудової) і призводить до скорочення дії подразників, які необхідні для задоволення перцептивної потреби, розвитку пізнавального інтересу та формування активності суб'єкта пізнання. Порушення зорового аналізатора, який у процесі соціальної перцепції виконує інформаційну функцію, призводить до інтерактивних труднощів у сфері спілкування, що значно ускладнює процес соціальної інтеграції студентів із порушеннями зору в соціум.

Актуальність теми інклюзивної освіти пов'язана насамперед із тим, що число студентів, які потребують колекційного навчання, неухильно росте. Окрім зростання кількості студентів з обмеженими можливостями,